

Miljöpartiets regionplan 2017-2019

1. Hållbar utveckling - socialt, ekologiskt, ekonomiskt.

1.1 Målbild

År 2030 har Jämtland Härjedalen har utvecklats. Efter att marknaden pressade priserna på miljöbilar och utvecklade tekniken, samtidigt som det offentliga mötte upp med en god infrastruktur gick omställningen fort. Elbussarna har börjat leta sig utanför Östersund, och tåget går frekvent i inlandet till såväl Stockholm, som Sveg och Umeå. Närheten till skyddade, unika naturmiljöer skapar förutsättningar för både goda livsmiljöer och nya, gröna arbetstillfällen. Ekonomin har förändrats, och genom cirkulära system nyttjas och åternyttjas resurser smartare och mer effektivt. Jämtland Härjedalen är en grönare och mer hållbar plats på jorden.

1.2 Mål

- Minskade koldioxidutsläpp från resor och transporter.
- Ökat fokus på hållbara inköp för att minska miljöpåverkan från vår konsumtion.
- Lägre energiförbrukning och högre energieffektivitet.
- Fler giftfria miljöer och produkter.
- Fler skyddade naturområden.
- Högre andel ekologiskt jordbruk.
- Antibiotikafritt kött och giftfritt frukt och grönt.
- Högre grad av resursåteranvändning.
- Divestering av offentliga medel ifrån fossila investeringar.

1.3 Åtgärder

- Breddat arbete för kombinationsresande och kombinerade varutransporter.
- God service inom det offentliga resandet med pendlarvänliga tidtabeller, enkla betalsystem och goda möjligheter till kombinationsresande.
- Bilpoolmodeller och samåkningsystem ska utvecklas.
- Laddinfrastruktur för elbilar ska säkerställas.
- Framställning av biogas på landsbygden ska stödjas.
- Utbyggnad av tankställen för fossilfria bränslen ska främjas.
- Inlandsbanans hela sträckning ska upprustas för mer persontrafik och fler godstransporter.
- Fortsätta att arbeta så att uranprospektering upphör.
- Hänsyn till biologisk mångfald i befintlig vattenkraft ska vara stor och Sölvbacka-dammen ska rivas.
- Nettodebitering av egenproduktion av förnyelsebar energi behöver uppmuntras.
- Den offentliga sektorn ska driva på i en hållbar och innovativ riktning, med upphandling, inköp och investeringar som gynnar lokalsamhället.

- Regionen ska fungera som referenskund och erbjuda testning av nya varor, produkter och tjänster som är under utveckling.
- Företagsbranscher ska stödjas i förädling och marknadsföring av sina miljöprodukter.
- Satsningar ska riktas till forskning på, och utveckling av, kemikaliefria miljöer.
- Näringslivet ska fortsatt utmanas i utveckling av hälso- och sjukvårdstjänster på distans.
- Upprätta en regional livsmedelsstrategi - med fokus på primärproduktion, beredskap, näringslivsutveckling.
  - Det jämtländska jordbruket måste växlas över till ekologisk drift fullt ut.
- Införa en ny beräkningsgrund av upphandlade ekologiskt- och socialt producerade livsmedel.
- Tillgängligheten till hälsosam mat ska vara en rättighet för alla, särskilt inom vården.
- Samodlingar ska uppmuntras för att främja trivsel och social sammanhållning.

2. Fler i arbete, trygg försörjning, och meningsfull sysselsättning.

2.1 Målbild

År 2030 lever och frodas människor i Jämtland Härjedalen. Tack vare en aktiv och engagerad näringslivspolitik i nära samverkan med flera av samhällets sektioner präglas arbetsmarknaden i Jämtland Härjedalen av mångfald, innovation och delaktighet. Turismen har en fortsatt stark position, men har utvecklats för att bättre klara framtidens utmaningar. Företagandet i Jämtland Härjedalen präglas av samhällsentreprenörskap, där social hänsyn och samhällsansvar är lika viktigt som ekonomisk vinst.

2.2 Mål

- Ökad delaktighet på arbetsmarknaden.
- Ökade utbildningsnivåer.
- Ökade frisktal.
- Mer diversifierad arbetsmarknad.
- Fler jobb i gröna näringar.
- Fler arbetstillfällen i kultursektorn
- Fler företag arbetar med cirkulära affärsmodeller, och fler innovationsföretag.

2.3 Åtgärder

- Uppmuntra till medarbetarägda hälsocentraler.
- Aktivt tillvaratagande av de inflyttades kompetenser och bidra till generös och aktiv integration.
- Företagandet inom social ekonomi och näringslivsinriktad landsbygdsutveckling ska stärkas.
- Vidareutveckla folkhögskolornas roll och verksamhet i det livslånga lärandet.
- Attrahera nya och behålla kompetenta medarbetare.
- Arbeta för god kompetensförsörjning på kort och lång sikt.
- Hantera kompetensförskjutning på strategiskt bästa sätt.
- Mittuniversitetet ska ha sådan profil att den stärker länets näringsliv.
- FoU-innovationer avknoppas till kommersiella produkter.
- Strategisk upphandling av privata vårdgivare där de kan komplettera vården som bedrivs i egen regi.
- Stödja både gymnasieprogram, yrkesskola och fortbildning inom mat- och jordbrukssektorn.

- Mathantverk och gastronomi ska främjas för att öka kunskap om förädling av lokala råvaror och fortsatt locka nya företagare, invånare och besökare.
- Arbete för en ökad förädlingsgrad på skogsråvara och trähusbyggande.
- Rennäringen och vidareförädling av varor och produkter ska stimuleras.
- Stärkt arbete med grön integration.
- Utveckla arbetet med snabbspår för nyanländas etablering - med askultation, lärlingsplatser, validering, etableringskoordinator, och SFI.
- Stärkt arbete med grön integration.
- Stödja framväxt av socialt företagande.
- Strategiska satsningar på kulturella- och kreativa näringar.
- Införa verksamhet med naturunderstödd rehabilitering.

3. Likabehandling och motverka diskriminering.

3.1 Målbild

År 2030 är Jämtland Härjedalen en plats för alla. Tack vare det offentliga strategiska värdegrundsarbete mot normer och diskriminering, har alla människor, oavsett kön, etnicitet, funktionalitet eller sexuell läggning, nu mer likvärdiga förutsättningar. Samhället är mindre polariserat. Det finns fortfarande stora utmaningar, men tack vare att det offentliga tog på sig ledartröjan är samhället nu enat i kampen. Alla är medvetna om problemen, och vägen till håller en tydlig riktning; att ingen, oavsett vem en är, ska begränsas i samhället.

3.2 Mål

- Ökad kunskap i frågor om normer och diskriminering.
- Ökad tillgänglighet.
- Mer jämställda löner.
- Vården och hälsan är jämlik och jämställd.
- Regionen uppfyller CEMR-deklarationen.
- Alla scener som regionen medfinansierar är jämställda.
- Bredare fokus och ökat synliggörande av våld i nära relationer.

3.3 Åtgärder

- Brukarstyrning och inflytande i hälso- och sjukvården.
- Tydlig styrning och ledning och nogsam uppföljning, för att uppnå en jämställd och jämlik vård.
- Könsuppdelad statistik tillämpas, analyser görs utifrån kön och osakliga medicinska skillnader åtgärdas.
- Utbilda patienter i egenvård och tillvarata patienternas egna förmågor och delaktighet i vårdprocessen.
- Jämställd fördelning av riskkapital och projektmedel.
- Främja och stärka framväxten av kvinnors företagande.
- HC med kompetenscenter för funktionsnedsättning - med tjänstedesign, co-production, personcentrerad, öppen mottagning och sjukdomsförebyggande program.
- Inrättande av ett "Nyanlända-råd".

4. Barns rättigheter och hälsa.

4.1 Målbild

År 2030 är Jämtland Härjedalen en trygg och stimulerande plats att växa upp på. Familjecentralerna har en stark och sammanhållande roll i samhället. Arbetet med normkritiskt tänkande har lett till att fler unga känner sig inkluderade i samhället, och har på så sätt stärkt sin psykiska hälsa. Värdegrundsarbetet har även lett till en minskning av hatbrott och mobbing, och bidragit till ett tryggare samhälle. I och med att ungdomar har större möjligheter att påverka samhällsutvecklingen, känner fler lust och engagemang för att delta i samhällsbygget.

4.2 Mål

- Utvecklad ungdomsdemokrati.
- Ökad psykisk hälsa bland barn och unga.
- Barn och unga åtnjuter reellt inflytande och delaktighet.
- Barnkonventionen efterlevs.

4.3 Åtgärder

- Oro för våldsutsatta eller försummade barn ska anmälas till socialnämnden.
- Finansiell samverkan för vidareutveckling av familjecentralerna
- Sammanhållen barn-, elev- och ungdomshälsa - med standardiserade familjecentraler, fokuserat arbete på tjejeers psykiska hälsa, "våga fråga" och sexuell hälsa.
- Upprätta ett särskilt ungdomskonto - för att säkerställa satsningar och medfinansiering för barn och unga - bland annat hälsofrämjade mötesplatser, avgiftsfria aktiviteter och samhälls-entreprenörskap.
- Reellt inflytande och delaktighet för regionens unga invånare - förslagsvis adjungerad plats i nämnd/utskott, medborgarpanel och remissdialog via twitter.

5. Hög kvalitet och patientsäkerhet

5.1 Målbild

År 2030 finns hälso- och sjukvården i Jämtland Härjedalen till för alla som vistas och är boende i regionen. Den bidrar med sin höga kvalitet till att människor i alla åldrar känner sig trygga och säkra inför att en, oavsett vilka tillgångar eller förutsättningar en har, får den hjälp och det stöd en behöver i tider av svårhet och sjukdom. Den tekniska utvecklingen har bidragit till nya möjligheter för det offentliga att komma nära invånarna, både i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet, men också i flera steg i vårdkedjan. Tack vare möjligheterna att kombinera sitt dagliga yrke med forskning och utvecklingsarbete, söker sig både unga och äldre personer med olika bakgrund till att arbeta i hälso- och sjukvården i Jämtland Härjedalen.

5.2 Mål

- Ökad hälsoorientering av hälso- och sjukvården.
- Specialiserad och sammanhållen primärvårdsstruktur.
- Minskat antal vårdskador.

- Större fokus på fast vårdkontakt.
- Färre livsstilssjukdomar.
- Lägre personalomsättning i hälso - och sjukvården.
- Högre frisktal.
- Högre uppfyllelse av vårdgarantin.
- Minskat antal klagomål om bemötande.

5.3 Åtgärder

- Kunskapsstyrning utifrån bästa tillgängliga kunskap och beprövad erfarenhet.
- Utveckla Hälsoalet så att de motsvarar befolkningens behov.
- Processledning, och brukarmedverkan, samt aktions- och följeforskning
- Initiera tidig upptäckt av sjukdomstillstånd och ändra fokus från åtgärder mot mer av prevention.
- Organisering med mer av proaktiva och teambaserade arbetssätt. Förskjutning av makt och resurser i PV
- Specialiserad och sammanhållen HC-struktur i Östersund
- Samarbete med alternativa utförare i Hälsoalet (modell Vemdalskalet), och privatpraktiserande läkare, psykologer under samma tak
- Fast vårdkontakt utgörs av flera yrkesgrupper i primärvården.
- ”Akut-specialist” i primärvården
- Sjukdomsförebyggande-program
  - arbeta systematiskt m prevention (levnadsvanor i all uppdrag psykiatri, spec vård, PV)
  - identifikation, åtgärd, uppföljning av resultat
- Utökad VNS; kvällstid och helger
- Schemalagd tid för utvecklingsarbete
- Öppen mottagning standardiseras i primärvården.